

PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS 2021 METŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOJI PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Palangos miesto savivaldybės 2021 metų visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa (toliau – Programa) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymu, kitais teisės aktais, higienos normomis, Palangos miesto savivaldybės bendruomenės sveikatos tarybos, BĮ Palangos miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro siūlymais.

2. Programa įgyvendinama vadovaujantis Palangos miesto savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos sudarymo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Palangos miesto savivaldybės tarybos 2010 m. gruodžio 28 d. sprendimu Nr. T2-345, bei Palangos miesto savivaldybės projektų paraiškų teikimo ir atrankos konkurso tvarkos aprašu, patvirtintu Palangos miesto savivaldybės tarybos 2017 m. gruodžio 21 d. sprendimo Nr. T2-264 1 punktu.

3. Įgyvendinant Programą numatomos vykdyti priemonės pateikiamos 1 priede.

II SKYRIUS SITUACIJOS ANALIZĖ

4. Programai įgyvendinti 2020 m. buvo skirta 44,7 tūkst. eurų (2019 m. – 41,7 tūkst. eurų, 2018 m. – 37,1 tūkst.). Programos lėšomis vykdytos 5 priemonės. 2020 m. įgyvendintos priemonės / pasiekti rodikliai:

4.1. finansuotų sveikatinimo veiklų skaičius – 5;

4.2. už triukšmo prevencijos Palangos miesto savivaldybės viešosiose vietose taisyklių nuostatų pažeidimus surašyti administracinių nusižengimų protokolai – 13;

4.3. atlikta paplūdimių vandens ir smėlio tyrimų – 136;

4.4. atlikti vaikų žaidimų aikštelių smėlio parazitologiniai tyrimai – 8;

4.5. nupirkta laukinių / bešeimininkių naminių gyvūnų surinkimo (utilizavimo) paslauga. Sutarties trukmė – 3 metai.

5. **Gyventojų sveikatos stiprinimas ir ligų prevencija.**

2020 m. du kartus buvo organizuojamas, viešai skelbiamas, Sveikatos projektų konkursas, tačiau dėl sudėtingos epidemiologinės situacijos Lietuvoje (karantino ir pandemijos), tinkamų finansuoti paraiškų nebuvo gauta.

Įgyvendinti 2 visuomenės sveikatos projektai, t. y.: „Sveika mano vasara“ (3,5 tūkst. eurų), „Širdis tau padėkos“ (1,5 tūkst. eurų). Projektus įgyvendino Palangos miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras.

Vykdytos ir įgyvendintos tikslinių visuomenės sveikatos programos: „Tuberkuliozės programos Palangos miesto savivaldybėje vykdymas“ (4,5 tūkst. eurų), „Gyventojų lėtinių, neinfekcinių ligų ir potrauminių padarinių bei vaikų judėjimo aparato stiprinimo ir korekcijos ambulatorinės programos įgyvendinimas“ (15,0 tūkst. eurų).

Nupirkta paslauga, tyrimo atlikimas, ištirti vaikų žaidimų aikštelių smėlį dėl smėlio parazitų. Atlikus parazitologinius tyrimus – vaikų žaidimų aikštelių smėlis atitiko higienos normas.

6. **Triukšmo lygio stebėseną.**

Vykdytą sveikatos programos priemonę „Triukšmo lygio stebėseną“ 2020 m. birželio–rugpjūčio mėnesiais patvirtintose 20 triukšmingiausių Palangos miesto vietų buvo atliekamas triukšmo monitoringas ir išmatuoti ekvivalentiniai garso slėgio lygiai. 2020 m. už Triukšmo prevencijos Palangos miesto savivaldybės viešosiose vietose taisyklių nuostatų pažeidimus surašyta

13 administracinių nusižengimų protokolų pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – LR ANK) 48 straipsnio 3, 4 d. – „Savivaldybių tarybų patvirtintų triukšmo prevencijos viešosiose vietose taisyklių nesilaikymas“. LR ANK 48 straipsnio 3 dalyje nurodytas administracinis nusižengimas užtraukia baudą nuo aštuoniasdešimt iki trijų šimtų eurų. 2020 m. panaudota suma šiai priemonei įgyvendinti – 2,4 tūkst. eurų (*detalesnė 2020 m. vykdytos triukšmo lygio stebėsenos ataskaita pateikiama 2 priede*).

7. Paplūdimių vandens ištyrimas vasaros sezono metu.

Maudyklų vandens ir paplūdimių smėlio kokybės reikalavimus, kokybės nustatymo metodus, stebėseną, vertinimą ir klasifikavimą reglamentuoja nauja redakcija išdėstyta Lietuvos higienos norma HN 92:2018 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. sausio 23 d. įsakymu Nr. V-76. Maudymosi sezono metu (gegužės–rugpjūčio mėn.) kas dvi savaites buvo atliekami 6 Savivaldybės maudyklų vandens ir paplūdimių smėlio mėginių parazitologiniai tyrimai. Iš viso 2020 m. maudymosi sezono metu **atlikta**: 60 paplūdimių smėlio mėginių parazitologiniai tyrimai; 116 maudyklų vandens mikrobiologinių tyrimų, 8 hidrocheminiai tyrimai ir 58 fizikiniai tyrimai. Šiai paslaugai 2020 m. išleista 2,7 tūkst. eurų (*detalesnė 2020 m. vykdyto maudyklų monitoringo ataskaita pateikiama 3 priede*).

2020 m. kovo mėn. viduryje Lietuvos Respublikos Vyriausybei paskelbus karantiną, dėl sudėtingos epidemiologinės situacijos Lietuvoje nuolat buvo vykdomi ir įgyvendinami Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo sprendimai.

III SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

8. Tikslas – remti visuomenės sveikatos priežiūrą, finansuojant savivaldybės remiamas visuomenės sveikatos priemones.

9. Programos uždaviniai:

9.1. stiprinti gyventojų sveikatą, vykdyti ligų prevenciją, stiprinti psichinę sveikatą;

9.2. formuoti sveikos gyvensenos įpročius ir skatinti fizinį aktyvumą;

9.3. vykdyti aplinkos sveikatinimo priemones, užtikrinti aplinkos kokybę, nekeliančią grėsmės žmonių sveikatai.

10. Programos 2021 m. prioritetinės veiklos kryptys:

10.1. psichinės sveikatos stiprinimas (visoms amžiaus grupėms);

10.2. sveikos gyvensenos propagavimas, sveikatai palankios ir saugios aplinkos kūrimas;

10.3. sveikatos stiprinimas visoms amžiaus grupėms (regėjimo, stuburo patologijos, mitybos sutrikimų profilaktika);

10.4. lėtinių ligų profilaktika (širdies–kraujagyslių, onkologinių susirgimų, cukrinio diabeto profilaktika);

10.5. sergamumo tuberkulioze profilaktika;

10.6. burnos higienos ir profilaktinės burnos sveikatos priežiūros įpročių skatinimas (visoms amžiaus grupėms).

IV SKYRIUS SIEKIAMİ REZULTATAI

11. Įgyvendinus 2021 m. Programą pagal 1 priedą:

11.1. įvairaus amžiaus bendruomenės nariai įgis ar atnaujins žinias apie sveiką gyvenseną, ligų prevenciją, psichinės sveikatos stiprinimą;

11.2. bus gerinama aplinkos kokybė ir mažinama neigiamo poveikio gyventojų sveikatai rizika.

V SKYRIUS VERTINIMO KRITERIJAI

12. Šios 2021 m. Programos įgyvendinimo vertinimo kriterijai:

12.1. finansuotų sveikatinimo programų skaičius (ne mažiau kaip 3);

12.2. atliktų vaikų žaidimų aikštelių smėlio parazitologinių tyrimų skaičius (ne mažiau kaip 8);

12.3. atliktų paplūdimių vandens ir smėlio tyrimų skaičius (ne mažiau kaip 136);

12.4. už Triukšmo prevencijos Palangos miesto savivaldybės viešosiose vietose taisyklių nuostatų pažeidimus surašyti administracinių nusižengimų protokolai (ne mažiau kaip 5).

**VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS LĖŠŲ
NAUDOJIMO 2021 METAIS ŠAMATA**

PAJAMOS

Eil. Nr.	Pajamų šaltiniai	Skiriamos lėšos (tūkst. Eur.)
I.	Savivaldybės biudžeto lėšos (toliau tekste – SB)	31,3
II.	Perkeltos pajamos (nepanaudotų gautų pajamų lėšų likutis) (toliau tekste – LL)	12,0
III.	Palangos miesto savivaldybės aplinkos apsaugos specialiosios programos lėšos (toliau tekste – AA)	11,2
IV.	Savanoriškos fizinių ir juridinių asmenų įmokos (toliau tekste – FJA)	0,0
V.	Kitos lėšos (toliau tekste – KT*)	30,9
IŠ VISO:		85,4

KT* – Tikslinė valstybės dotacija.

IŠLAIDOS

Eil. Nr.	Visuomenės sveikatos programa	Finansavimo šaltiniai (tūkst. Eur)					
		IŠ VISO:	SB	LL	AA	FJA	KT*
1.	Gyventojų sveikatos stiprinimas ir ligų prevencija						
1.1.	Projektų (sveikatos) atrankos konkursų finansavimo ir administravimo tvarkos apraše numatytu būdu atrinkti vykdytojai	73,4			4,7		
1.2.	Psichikos sveikatos stiprinimas, fizinio aktyvumo ir sveikos gyvensenos skatinimas, lėtinių ligų profilaktika				4,0		
1.3.	Širdies ir kraujagyslių bei cukrinio diabeto prevencijos programa				2,5		
1.4.	Sergamumo tuberkulioze profilaktika		3,5				
1.5.	Ankstyvojo savižudybių ir kompleksinės pagalbos savižudybių grėsmę patiriantiems asmenims teikimo sistemos sukūrimas						30,9
1.6.	Fizinė, psichologinė ir sensorinė programa		27,8				
2.	Smėlio ir vandens ištyrimas						
2.1.	Vaikų žaidimų aikštelių smėlio parazitologiniai tyrimai	7,5		0,2			
2.2.	Paplūdimių dirvožemio (smėlio) parazitologiniai ir vandens tyrimai			7,3			
3.	Triukšmo lygio stebėseną ir prevencija	4,5		4,5			
IŠ VISO:		85,4	31,3	12,0	11,2	0,0	30,9